

пов'язано з бажанням реалізації справедливості, власних прав і свобод, зокрема права на місто та соціальний простір. Більше того, перед волонтерським рухом постає проблема збереження надбань та використання можливостей, які прийшли із кризовою ситуацією. Вирішенням ж цієї проблеми може стати перехід не лише к діям, а й посилення просвітницької діяльності серед населення міст, особливо тих, що більше за інших потерпають від забруднення.

Список використаних джерел:

1. Не паніка, а здоровий глузд. Чому карантин – можливість навчитися жити екологічно. The Village. URL: <https://www.the-village.com.ua/village/city/eco/295669-yak-koronavirus-vplivaє-na-ekologiyu> (дата звернення: 4.12.2020)
2. Одесские «монстры» URL: <http://zavarnik.biz/odesskie-monstry> (дата звернення: 28.11.2020)
3. Тіт О. Суспільні рухи як форма громадянського активізму в сучасній Україні. Вісник Львівського університету. Серія філос.-політолог. студії. 2019, Вип. 24, С. 204-211.
4. Тихомірова Ф.А. Міський екологічний активізм: у пошуках синергії. Δόξα /Докса, 2019. Вип. 2 (32), С. 111-119.
5. Marcuse Peter. From critical urban theory to the right to the city, City, 2009, 13:2-3, 185-197.

Гузій Олена Василівна

aguziy460@gmail.com

студентка бакалаврату спеціальності «Соціальна робота»

Науковий керівник:

Потішук О.О., к. філос. н., доцент кафедри філософії

ФСП КПІ ім. Ігоря Сікорського

ВОЛОНТЕРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ: ЄВРОМАЙДАН І БОЙОВІ ДІЇ НА СХОДІ УКРАЇНИ

Волонтер – це особа, яка за власним бажанням допомагає іншим і має активну життєву позицію. Це громадянин та патріот своєї країни, який добровільно діє в різних сферах суспільного життя, але водночас професіонал в певному напрямку діяльності. Волонтерство – це спосіб життя [1, с.11]. Волонтером може бути будь-хто. Головне – бажання. Волонтер готовий витратити

власний час і свої сили на користь нужденним. Волонтерство дозволяє відчутти себе потрібним і корисним суспільству, дозволяє спрямувати власну доброзичливість, щедрість і любов на людей в правильному річизі.

Сьогодні волонтерство є глобальним світовим рухом. У розвинених країнах це явище глибоко вкорінилося в побут людей, у їхню свідомість. Можна впевнено стверджувати, що міра присутності волонтерської діяльності в житті звичайного громадянина є своєрідним показником суспільного розвитку, результатом осмислення загальнодержавних і загальносвітових проблем та пошуком ефективного способу їх вирішення [2, с. 189].

Напрями діяльності волонтерів:

- допомога і підтримка безробітних, малозабезпечених, безпритульних тощо;
- догляд за хворими, садинокими, інвалідами та пенсіонерами, які не можуть власноруч потурбуватися про власне життя;
- допомога постраждалим унаслідок надзвичайних ситуацій будь-якої природи;
- проведення заходів або втілення соціальних проєктів;
- заходи з охорони історичних пам'яток, навколишнього середовища і культурної спадщини;
- допомога військовополоненим, учасникам бойових дій, реабілітація військових та матеріальна підтримка;
- реабілітація знедолених.

Слід наголосити, що з 2013 року і дотепер тривають надзвичайні події в Україні. Все розпочалося з Євромайдану, а продовжилося війною на Сході держави. Вся Україна переймається тим, що там нині відбувається. Тому не втрачає щоденної актуальності проблема бойових дій: нові постраждалі; нестача бойових припасів, ліків та кількісного складу армії... Велика кількість волонтерів вдень і вночі працювала: готували їжу, зігрівали бійців гарячим чаєм або теплим одягом, лікували постраждалих у битві, допомагали будувати барикади, піднімали бойовий дух та збирали кошти на допомогу.

Наша армія потребує великої підтримки від представників влади і народу. Не варто залишати поза увагою й те, що вище

перелічені події вплинули на зміну статусу волонтерів, які набули великої популярності в Україні. Зокрема в 2014 році військовим Збройних сил України багато чого не вистачало: добровольців, запасів, здатностей. Саме тоді волонтери змогли зміцнити могутність Збройних сил України, ставши пліч о пліч з військовими.

Станом на 2016 рік важливі потреби армії було забезпечено, і кількість організацій волонтерів почала зменшуватися. Відповідна тенденція спричинила зміни в діяльності волонтерів. Вони почали займатися проведенням курсів і тренувань мінерів та снайперів. Водночас волонтери надавали психологічну допомогу бійцям, піклувалися про сім'ї загиблих і постраждалих, допомагали відновлювати здоров'я пораненим військовим.

Як слушно зауважив у власному прощальному пості Роман Сініцин («Народний тил»), *«реабілітація, психологічна та юридична допомога, лікування, тренінгові центри різних напрямків, ремонт оптики, відновлення техніки, великі інфраструктурні проекти, галузеві високотехнологічні проекти – це зараз потрібно більше за «купив-завіз»* [4]. Це дуже слушні міркування. Тому що волонтери допомагають усім серцем, а державні органи часто ставляться байдуже до тих, хто потребує допомоги.

Не варто залишати поза увагою й те, що 5 березня 2015 року прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законів України (щодо волонтерської діяльності)», в якому враховуються інтереси всіх волонтерських ініціатив та організацій, які залучають до своєї діяльності волонтерів. Згідно з цим законом, скасовується обов'язкова реєстрація волонтерських організацій в Міністерстві соціальної політики, визнаються неформальні групи, дозволяється індивідуальна волонтерська діяльність, скасовується обов'язкове страхування. Цей закон не розв'язує всіх проблем, але наближає українське волонтерство до світових стандартів і є вагомим кроком до встановлення в Україні партнерських стосунків між волонтерами та державою [1, с.15].

Отже, волонтери започаткували розбудову свідомості українців, їхньої відповідальності та патріотизму. Зазначені надзвичайні події в Україні дали можливість зрозуміти важливість соціальних працівників і волонтерів, їхню

згуртованість у кризових ситуаціях та вміння надавати чітку допомогу. Саме вони змогли надати ту підтримку і допомогу військам Збройних сил України, яку не міг надати уряд та президент країни. Цей період засвідчив повну готовність соціальних працівників до волонтерської діяльності в кризових ситуаціях. Ми маємо пишатись нашими волонтерами, адже якби не їх допомога, нашим героям було б набагато важче досягати перемоги!

Список посилань

1. Вічний революціонер: Гімн. Мовами народів світу / Упоряд. М. Мороз; Вступ. ст. Г. Нудьги; Іл.І. Плєсканко. – Львів; Каменяр, 1970. – 87 с.

2. Школа волонтерів: Навчальний посібник/ За заг. ред. Г.С. Скитьової [Авторський колектив: Брик Я.А., Говорун Н.В., Дементьєв В.В., Лашук О.М., Мельник О.В., Потій О.В., Скитьова Г.С., Тищенко М.П.] – К., 2016. – 166 с.

3. UKRAINIAN PSYCHOLOGICAL JOURNAL. № 2 (4). 2017. 196 ISSN 2520-6265 (print) ISSN 2520-6273 (online) 6) гедоністичні мотиви: розваги, відпочинок, дозволя.

4.
<https://life.pravda.com.ua/projects/5a0b01b1bee64/2017/11/21/227534/>

Давидова Аліна Олександрівна

Alina.davydova02@gmail.com

Науковий керівник:

Покулита І.К., к. філос. н., доцент кафедри філософії
ФСП КПІ ім. Ігоря Сікорського

СОЦІАЛЬНА ІНКЛЮЗІЯ У СФЕРІ ОСВІТИ

Сучасний етап модернізації освіти пов'язаний насамперед з усвідомленням соціумом власного ставлення до соціально незахищеного населення. Відмова суспільства від розподілу дітей на «повноцінну більшість» і «неповноцінну меншість», підтверджується появою терміна «діти з особливими освітніми потребами». Актуальність проблеми пов'язана передусім з тим, що в Україні є понад 1 млн. дітей з особливими потребами, що становить 12 % від загальної кількості дітей у країні. Суспільство